

Brusel 7. prosince 2018
(OR. en)

15360/18

ECOFIN 1183
UEM 404

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generálního tajemníka Evropské komise
Datum přijetí:	27. listopadu 2018
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2018) 787 final
Předmět:	ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ o posledním vývoji týkajícím se euromincí

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2018) 787 final.

Příloha: COM(2018) 787 final

V Bruselu dne 27.11.2018
COM(2018) 787 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ
o posledním vývoji týkajícím se euromincí

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o posledním vývoji týkajícím se euromincí

ODDÍL 1 ÚVOD

Zavedení eura jakožto jednotné evropské měny bylo významným krokem vpřed v evropské integraci. Euro je dominantním platebním prostředkem, přičemž důležitou roli hrají euromince. Občané a maloobchodníci používají mince v každodenních transakcích k provádění plateb nebo vracení drobných.

Ačkoli euromince jsou vydávány na vnitrostátní úrovni, normalizaci jejich nominálních hodnot a technických specifikací provádí Rada¹. Od zavedení eurobankovek a euromincí dne 1. ledna 2002 vydaly země eurozóny společně téměř 127 miliard euromincí o celkové hodnotě přibližně 28 miliard EUR. Euromince, zahrnující osm nominálních hodnot počínaje jedním eurocentem a konče dvěma eury², se od té doby nezměnily.

Již od zavedení eura je předmětem diskusí přínos obou nejnižších nominálních hodnot (jeden a dva eurocenty). Hlavními aspekty této debaty jsou vysoké náklady na výrobu těchto mincí a manipulaci s nimi v porovnání s jejich nominální hodnotou, vysoká míra jejich ubývání a klesající kupní síla těchto dvou nízkých nominálních hodnot více než šestnáct let po zavedení eurobankovek a euromincí³.

Dopady vydávání euromincí v hodnotě jednoho a dvou centů posoudila Komise⁴ při přípravě svého sdělení z roku 2013⁵. Posouzení dopadů bylo předloženo jako pracovní dokument útvarů Komise připojený ke sdělení⁶. Zdůraznilo čtyři možné scénáře počínaje nezměněnou situací až po stažení mincí z oběhu a zavedení pravidel pro zaokrouhlování⁷. V následných

---

¹ Ustanovení čl. 128 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie.

² Článek 1 a příloha 1 nařízení Rady (ES) č. 729/2014 (Úř. věst. L 194, 2.7.2014, s. 1).

³ Od ledna 2002 do začátku roku 2018 vzrostly spotřební ceny o 28 %, měřeno podle kumulativního harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (zdroj: Eurostat). Spotřební zboží v ceně 0,78 EUR v roce 2002 stojí dnes 1 EUR; spotřební zboží prodávané v roce 2002 za 1 EUR se v roce 2018 prodává za 1,28 EUR.

⁴ Podle článku 2 nařízení (EU) č. 651/2012 o vydávání euromincí Komise posoudí pokračující vydávání jednocentových a dvoucentových mincí v rámci posouzení dopadů, které musí zahrnovat především analýzu nákladů a přínosů a musí zohlednit skutečné výrobní náklady těchto mincí v porovnání s jejich hodnotou a přínosy.

⁵ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě: Otázky týkající se dalšího vydávání euromincí v hodnotě jednoho a dvou centů, COM(2013) 281 final (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A52013DC0281>).

⁶ SWD/2013/0175 final (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52013SC0175>)

⁷ Jednalo se o tyto čtyři scénáře: 1. „scénář status quo“: pokračující vydávání za stávajících podmínek, aniž by došlo ke změně právního nebo věcného kontextu; 2. „scénář vydávání s nižšími náklady“: vydávání s nižšími

diskusích byla většina členských států pro zachování euromincí v hodnotě jednoho a dvou centů a pro současné posouzení možných způsobů, jak snížit výrobní náklady, aniž by došlo ke změně vzhledu a parametrů těchto mincí.

Tato nová zpráva navazuje na 7. bod odůvodnění nařízení (EU) č. 651/2012 o vydávání euromincí (Úř. věst. L 201, 27.7.2012, s. 135), který stanoví, že „*používání různých nominálních hodnot euromincí a eurobankovek podle současného návrhu by mělo být pravidelně a důkladně posuzováno příslušnými orgány na základě kritérií nákladovosti a přijatelnosti ze strany veřejnosti*“. Rovněž aktualizuje zjištění uvedená ve sdělení z roku 2013.

V oddíle 2 zpráva hodnotí⁸ používání jednocentových a dvoucentových euromincí a jejich měnění se vnímání⁹. Předkládá rovněž případné možnosti politiky pro další diskusi¹⁰. Se zúčastněnými stranami proběhla nedávno rozsáhlá konzultace o otázkách spojených s těmito mincemi v souladu s plánem, který dal podnět k vypracování této zprávy¹¹. Zúčastněné strany, které byly konzultovány, a výsledky konzultací jsou popsány v části I přílohy této zprávy. Možnosti politiky pro tyto mince představené ve zprávě z této konzultace vycházejí.

Oddíl 3 zachycuje nejnovější vývoj v oblasti bezpečnostních prvků mincí. Je velmi důležité, aby občané a maloobchodníci euromincím jakékoli nominální hodnoty důvěřovali, pokud tyto euromince mají zůstat efektivním a atraktivním platebním prostředkem. Celkový počet padělaných euromincí (50 eurocentů, jedno euro a dvě eura) odhalených v oběhu a nahlášených je stále poměrně stabilní¹². Ačkoli technologie výroby mincí pro ještě bezpečnější mince pokročila vpřed a automatické ověřování pravosti mincí je dobře zavedeno jako způsob pro odhalování padělků¹³, zvýšila se i kvalita některých padělků.

---

náklady s tím, že se změnil složení materiálu mincí, zvýší se efektivita výroby mincí nebo bude provedeno obojí současně; 3. „scénář rychlého stažení“: zrušení a stažení euromincí v hodnotě jednoho a dvou centů z oběhu v průběhu krátkého období a zavedení pravidel pro zaokrouhlování; 4. „scénář pozvolného vytrácení“: zastavení vydávání euromincí v hodnotě jednoho a dvou centů a zavedení pravidel pro zaokrouhlování. Ačkoli by podle tohoto scénáře nebyly vydávány žádné další mince a uplatňovala by se závazná pravidla pro zaokrouhlování, stávající mince by zůstaly zákonným platidlem. Jednocentové a dvoucentové euromince by mohly být i nadále používány, ale pouze pro platbu zaokrouhlené konečné částky. Jelikož by se nevydávaly žádné nové mince, očekávalo by se, že vzhledem k vysoké míře ubývání a skutečnosti, že nejsou pohodlným platebním prostředkem, by postupně mizely z oběhu.

⁸ Jako součást jejího pravidelného přezkumu uvedeného v 7. bodě odůvodnění nařízení (EU) č. 651/2012 o vydávání euromincí (Úř. věst. L 201, 27.7.2012, s. 135).

⁹ Viz příloha část 2.

¹⁰ Pokud jde o sdělení z roku 2013, z analýzy a uskutečněných diskusí nevyplynuly žádné důkazy o potřebě rozlišovat mezi jednocentovými a dvoucentovými euromincemi z hlediska možností politiky. Nebyly zaznamenány žádné empirické důkazy, ani žádné ekonomické a sociální aspekty, které by na takové odlišování poukazovaly.

¹¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2017-3071370_en

¹² Ročně je v oběhu odhaleno v průměru asi 150 000 padělků, přičemž ve většině případů se jedná o falešné dvoueurové mince.

¹³ Úvěrové instituce a profesionální subjekty zpracovávající hotovost musí ověřovat pravost euromincí při používání certifikovaných strojů pro zpracování mincí v souladu s nařízením (EU) č. 1210/2010, Úř. věst. L 339, 22.12.2010, s. 1. Nevhodné mince (např. poškozené mince) musí být staženy z oběhu. Členské státy

Na závěr jsou v oddíle 4 uvedeny zamýšlené typy, které staví na hlavních zjištěních této zprávy.

ODDÍL 2 EUROMINCE V HODNOTĚ JEDNOHO A DVOU CENTŮ: VÝVOJ A DISKUSE V NÁVAZNOSTI NA SDĚLENÍ KOMISE Z ROKU 2013

2.1 Používání euromincí v hodnotě jednoho a dvou centů k platbám

Euromince v hodnotě jednoho a dvou centů jsou zapotřebí k nákupu zboží nebo služeb, jejichž celková cena nekončí nulou nebo pěti eurocenty (tj. cena jednoho nákupu nebo součet všech nákupů není zaokrouhleným číslem) a kde se očekává platba v hotovosti nebo je platba v hotovosti dominantním platebním prostředkem. Obecně řečeno, platí to pro poměrně malé nákupy¹⁴ potravin a trvanlivých výrobků v supermarketech, pekařstvích a u menších maloobchodníků a pro volně ložené zboží kupované podle hmotnosti, objemu apod. na každotýdenních trzích nebo v řeznictvích či na čerpacích stanicích. Výdaje v supermarketech a menších obchodech stále představují velký podíl rozpočtu spotřebitelů na živobytí. Do této kategorie však již nespadá většina spotřebního zboží, jelikož ceny jednotlivých položek jsou vyšší, a tudíž se zpravidla zaokrouhlují¹⁵, a/nebo z toho důvodu, že platby probíhají bezhotovostně. Pokud jsou při platbách v hotovosti používány euromince v hodnotě jednoho a dvou centů, používají se tyto nominální hodnoty většinou k vrácení drobných („jednosměrné použití“). Spotřebitelé zpravidla dostávají euromince v hodnotě jednoho a dvou centů častěji, než je utrácení.

2.2. Změny ve vydávání euromincí v hodnotě jednoho a dvou centů

Vydávání euromincí v hodnotě jednoho a dvou centů od roku 2002 stále vzrůstá a míra vydávání se zvyšuje rychleji než u jiných nominálních hodnot euromincí. Statisticky každý občan eurozóny nyní vlastní 181 mincí, zatímco v době vypracování sdělení Komise z roku 2013 každý občan vlastnil 145 mincí. V dnešní době téměř polovinu všech vydaných euromincí představují jednocentové a dvoucentové euromince.

Rok	Všechny euromince (miliardy)	Všechny euromince v hodnotě jednoho a dvou centů (miliardy)	Procentní podíl euromincí v hodnotě jednoho a dvou centů (ze všech mincí vydaných v eurozóně)
Prosinec 2002	40	14	35 %
Konec roku 2004	54	21	39 %
Konec roku 2007	73	31	42 %

musí též zajistit, aby padělky byly odhalovány a předávány donucovacím orgánům; viz nařízení (EU) č. 1338/2001, ve znění pozdějších předpisů, Úř. věst. L 181, 4.7.2001, s. 6.

¹⁴ Průměrná hodnota hotovostní transakce v eurozóně činí v současnosti 12,38 EUR, ačkoli se platební zvyky mezi členskými státy liší; viz ECB Occasional Paper Series č. 201, listopad 2017: „The use of cash by households in the euro area“ (Používání hotovosti domácnostmi v eurozóně), s. 20.

¹⁵ Mezi takové zboží patří oděvy, obuv, elektrospotřebiče, zařízení a nábytek. Ve stále větší míře jsou za spotřebu „mimo domov“ (např. nápoje, občerstvení, tisk, vstupenky nebo návštěvy restaurace) účtovány zaokrouhlené ceny.

Konec roku 2012	102	47	46 %
Konec roku 2017	126	61	48 %

(Zdroj: Evropská centrální banka, všechny údaje jsou zaokrouhleny)

Míra jednocentových a dvoucentových euromincí vracejících se do národních centrálních bank je nejnižší ze všech nominálních hodnot. Jednosměrné používání, nízká návratnost do národních centrálních bank a stabilní nárůst vydávání jednocentových a dvoucentových euromincí potvrzují předpoklad, že tyto nominální hodnoty neobíhají mezi hospodářskými subjekty efektivně, ale většinou jsou hromaděny nebo se ztrácejí.

2.3 Cena „jednosměrného používání“ a vysoká míra vydávání euromincí v hodnotě jednoho a dvou centů

Euromince jsou zákonným platidlem¹⁶ a poskytování zákonného platidla veřejnosti s sebou nese náklady. Náklady spojené s euromincemi v hodnotě jednoho a dvou centů souvisejí s výrobou střížků, jakož i s ražbou těchto nominálních hodnot, jejich vydáváním, manipulací s nimi a jejich oběhem nebo vrácením do oběhu. Ztracené mince způsobují i environmentální náklady¹⁷. Jelikož neexistuje žádná efektivní pobídka pro navrácení těchto nominálních hodnot do oběhu, vydává se stále více a více euromincí v hodnotě jednoho a dvou centů, což tlačí celkové náklady neustále výše.

Obecně je ražebné z vydávání euromincí v hodnotě jednoho centu záporné, protože již samotné pořizovací náklady překračují nominální hodnotu této mince¹⁸. Z finančního hlediska je vydávání této nominální hodnoty pro členské státy ztrátovou činností. Během konzultace zúčastněných stran v roce 2017¹⁹ většina zemí eurozóny uvedla, že pořizovací náklady euromincí v hodnotě dvou centů jsou dosud nižší než jejich nominální hodnota.

2.4 Jak členské státy reagují na rostoucí náklady a vydávání euromincí v hodnotě jednoho a dvou centů

Členské státy řeší náklady a poptávku různými způsoby.

Jednou z možností je zaokrouhlování nahoru nebo dolů na nejbližších pět eurocentů při platbě v hotovosti. Konečná částka nákupů končících na jeden, dva, šest nebo sedm eurocentů se zaokrouhluje dolů, zatímco částka končící na tři, čtyři, osm nebo devět eurocentů se zaokrouhluje nahoru. Například u konečné částky nákupu ve výši 3,58 EUR nebo 3,62 EUR se v hotovosti platí částka 3,60 EUR, zatímco u konečné částky ve výši 3,63 EUR nebo 3,67 EUR by se v hotovosti muselo zaplatit 3,65 EUR. Takové zaokrouhlování znamená

¹⁶ Článek 11 nařízení (EU) č. 974/98 o zavedení eura, Úř. věst. L 139, 11.5.1998, s. 1.

¹⁷ Euromince v hodnotě jednoho a dvou centů jsou ocelové mince potažené mědí. Ztracené mince zpravidla končí na veřejných pozemcích, ve směsném odpadu nebo ve spalovnách.

¹⁸ V průzkumu provedeném v roce 2017 pouze tři členské státy (z devíti, které odpověděly) uvedly, že pořizovací náklady jednocentových mincí klesly pod jejich nominální hodnotu. Pokud jde o euromince v hodnotě dvou centů, šest z devíti států uvedlo, že pořizovací náklady klesly pod nominální hodnotu.

¹⁹ Viz příloha, část 1 kapitola C.1.

ztrátu nebo zisk maximálně dvou eurocentů při konečném zaokrouhlení, přičemž zisky a ztráty se časem vyrovnají. Tím se efektivně snižuje používání euromincí v hodnotě jednoho a dvou centů.

Tento postup uplatňuje čím dál více zemí: ve Finsku je od roku 2002 povinné zaokrouhlovat konečnou částku nákupu při platbě v hotovosti na nejbližších pět eurocentů; v roce 2004 se zaokrouhlování stalo standardní praxí v Nizozemsku; v roce 2014 přijala Belgie zákon stanovující dobrovolné zaokrouhlování a v roce 2015 ji následovalo Irsko; v roce 2017 přijala Itálie zákon stanovující povinné zaokrouhlování a zastavila ražbu euromincí v hodnotě jednoho a dvou centů. Zaokrouhlování se však v Belgii ani Itálii ještě nestalo zvykem.

Některé členské státy vyměňují různé nominální hodnoty euromincí za jednocentové euromince ze zásob mincí v dané nominální hodnotě z jiných zemí EU s cílem snížit výrobní nebo pořizovací náklady této nominální hodnoty.

2.5 Reakce maloobchodníků na náklady vyplývající z euromincí v hodnotě jednoho a dvou centů

Maloobchodníci (včetně supermarketů) se přirozeně musí přizpůsobovat platebním zvykům a preferencím spotřebitelů. Maloobchodníci hrají stěžejní roli, jelikož jsou hlavními aktéry, kteří iniciují jednosměrné používání tím, že euromince v hodnotě jednoho a dvou centů vracejí jako drobné. Očekává se, že to bude trvat tak dlouho, dokud nebude existovat zaokrouhlování, a náklady vyplývající z používání těchto nominálních hodnot ponесou neustále zákazníci.

V některých případech může pořízení nových euromincí v hodnotě jednoho a dvou centů z obchodní banky prostřednictvím národní centrální banky stát maloobchodníky méně než poskytování mincí v oběhu od profesionálních subjektů zpracovávajících hotovost, neboť druhá možnost zahrnuje vyšší manipulační náklady. Dokonce i když obchodní banky zpoplatňují výdej nových euromincí v hodnotě jednoho a dvou centů, maloobchodníci často platí za nové mince méně, než by museli zaplatit, pokud by si mince objednali od profesionálních subjektů zpracovávajících hotovost²⁰. V důsledku toho se vydávají nové mince, zatímco na úrovni subjektů zpracovávajících hotovost se zásoby mincí hromadí.

2.6 Co si o euromincích v hodnotě jednoho a dvou centů myslí veřejnost

Od roku 2014 provádí Komise ohledně těchto mincí každoroční průzkum veřejného mínění²¹. Jak ukazují odpovědi na otázku v průzkumu uvedenou níže, valná většina lidí v eurozóně dává přednost zrušení těchto nominálních hodnot. V průběhu let se tato velká většina změnila jen nepatrně.

---

²⁰ Někteří maloobchodníci uvedli, že rulička 50 euromincí v hodnotě jednoho centu může stát až 50 centů, které se připočítají k nominální hodnotě mincí v ruličce.

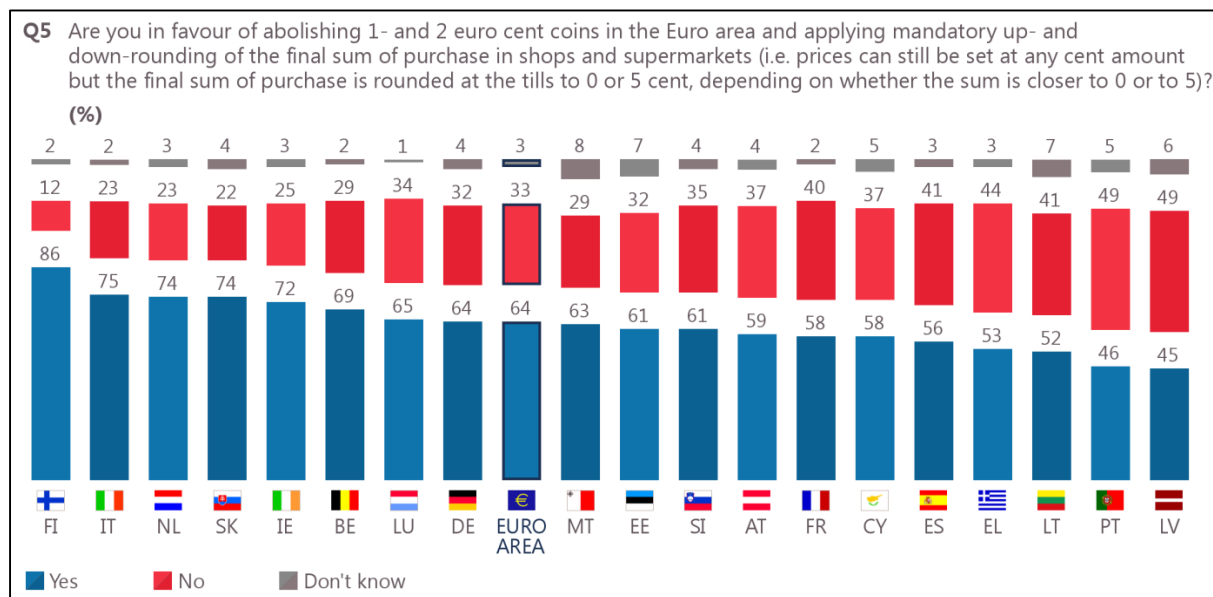
²¹ Zprávy bleskového průzkumu Eurobarometr o eurozóně: FL 405, FL 429, FL 446 a FL 458:
<http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/index#p=1&instruments=FLASH>

„Jste pro **zrušení** euromincí v hodnotě jednoho a dvou centů v eurozóně a pro uplatňování povinného zaokrouhlování konečné částky nákupu nahoru a dolů v obchodech a supermarketech (tj. ceny lze i nadále stanovovat v jakékoli výši centů, ale konečná částka nákupu se u pokladny zaokrouhluje na 0 nebo 5 centů podle toho, zda je blíže 0 nebo 5)?“

Rok průzkumu Eurobarometr	ANO	NE	Žádný názor
2014	60%	37%	3%
2015	59%	38%	2%
2016	62%	36%	2%
2017	64%	33%	3%

Ze současných výsledků průzkumu v jednotlivých zemích eurozóny vyplývá, že pro zachování těchto dvou nominálních hodnot již není v žádné z nich absolutní většina.

(Zdroj: Eurobarometr 2017)

2.7 Obavy, že by zaokrouhlování na nejbližších pět centů zvýšilo spotřebitelské ceny a inflaci

Další důležitou otázkou v debatě o tom, zda zrušit euromince v hodnotě jednoho a dvou centů, je inflace a vnímaná inflace. Zaokrouhlování konečné částky by mohlo vést k tomu, že by spotřebitelé očekávali systematické zaokrouhlování nahoru nebo přímo nárůst cen v budoucnosti. Tato obava vlastně spočívá v tom, že zaokrouhlování se bude dotýkat zboží, které se kupuje často a za které se obvykle platí v hotovosti, a mohlo by tak ovlivnit inflační očekávání („vnímanou inflaci“). Neočekává se však, že zrušení jednocentových a dvoucentových euromincí a uplatňování pravidel pro zaokrouhlování významně ovlivní cenovou stabilitu, jelikož:

- Nižší náklady na manipulaci s hotovostí by mohly maloobchodníkům umožnit snížit ceny.
- Pokud by zaokrouhlování bylo zavedeno, nezměnil by se způsob měření inflace pomocí harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP)²² ani měření soukromé spotřeby. Nebyla by tudíž žádná „nová čísla“. Statistické úřady by při výpočtu cenových indexů nadále používaly uváděné ceny (tj. nezaokrouhlené ceny) bez systematické předpojatosti při součtu.

²² V eurozóně měří HICP změnu cen nabytého spotřebního zboží a služeb v čase, které využily nebo zaplatily domácnosti v eurozóně. HICP používá jednotnou schválenou metodiku, která umožňuje snadné porovnávání údajů z různých zemí.

- Zrušení jednocentových a dvoucentových mincí by mohlo výrobcům a maloobchodníkům dát příležitost současně změnit širší soubor jednotlivých uváděných cen. To by pak mohlo vést k určitému zvýšení celkové cenové hladiny a – alespoň jako jednorázový jev – k vyšší inflaci. Nicméně lze očekávat, že cenová transparentnost, povědomí spotřebitelů a hospodářská soutěž v maloobchodním odvětví toto riziko sníží. Podle jedné ze zúčastněných stran nelze ani vyloučit možnost, že konečná výše nákupu by se ve střednědobém horizontu mohla ve skutečnosti zaokrouhlovat dolů, a to v důsledku konkurenčního chování²³.
- Zkušenosti zemí, které omezují využívání jednocentových a dvoucentových euromincí na platby v hotovosti, jako je Finsko, Nizozemsko nebo Irsko, potvrzují, že postup zaokrouhlování plateb v hotovosti nemá měřitelný dopad na inflaci spotřebitelských cen, posuzovanou podle HICP nebo deflátoru soukromé spotřeby.

2.8 Posouzení vydávání euromincí v hodnotě jednoho a dvou centů na základě kritérií nákladovosti a přijatelnosti ze strany veřejnosti

Z uplatnění kritérií nákladovosti a přijatelnosti ze strany veřejnosti na jednocentové a dvoucentové euromince vyplývá následující:

- 1) Protože mají jednocentové a dvoucentové euromince malou kupní sílu, používají se především jednosměrně, což vede k jejich hromadění a ubývání.
- 2) Vlády vydávající tyto mince na nich trátí a vykazují záporné ražebné (přinejmenším u jednocentové euromince).
- 3) Manipulace s těmito mincemi je ve srovnání s jejich nominální hodnotou příliš nákladná. Maloobchodníci zaplatí až jedno euro za ruličku 50 euromincí v hodnotě jednoho centu.
- 4) Stabilní většina široké veřejnosti je pro zrušení euromincí v hodnotě jednoho a dvou centů, jak vyplývá z údajů v tabulce výše.
- 5) Snižování výrobních nákladů má hranice²⁴. V kontextu pozitivní inflace vytváří pouze dočasné účinky, dokud výrobní náklady opět nepřekročí nominální hodnotu, a neumožňuje vypořádat se s dalšími problémy, které euromince v hodnotě jednoho a dvou centů představují: hromadění a úbytek budou pokračovat.

²³ EHI Retail Institute/Deutsche Bundesbank, „Coins Study: Impact assessment of rounding in the retail sector“ (Studie mincí: posouzení dopadů zaokrouhlování v maloobchodním odvětví) (2015), s. 51.

²⁴ Členské státy schválily nové výrobní normy pro jednocentové a dvoucentové euromince s cílem vyrábět je efektivněji z hlediska nákladů, aniž by došlo ke změně jejich vzhledu, přičemž se i nadále řídí technickými specifikacemi stanovenými v nařízení Rady (EU) č. 729/2014. Nové normy se vztahují na výrobu zahájenou v roce 2017. Mince vyrobené v souladu se staršími normami lze používat souběžně.

Možným řešením výše uvedených nevýhod a problémů spojených s jejich používáním by bylo zrušení těchto mincí. Důsledky případného zrušení je však třeba dále analyzovat. Je všeobecně známo, že členské státy mohou vydávat euromince až poté, co objem emise schválí Evropská centrální banka²⁵. Nařízení (EU) č. 651/2012 navíc obsahuje závazná pravidla pro vydávání euromincí, aby se postupy mezi členskými státy nelišily a byl zajištěn dostatečně integrovaný rámec pro jednotnou měnu²⁶.

V následujících dvou pododdílech jsou uvedeny výhody a nevýhody jak stažení, tak postupného vyřazování těchto mincí z oběhu.

2.8.1 Výhody a nevýhody stažení mincí z oběhu a okamžitého odebrání statusu zákonného platidla

V souladu s touto možností by se tyto mince přestaly vydávat a poměrně rychle by přišly o status zákonného platidla pro platby, případně s právem na vrácení u centrálních bank i po odebrání tohoto statusu. Povinné zaokrouhlování konečné částky nákupu na nejbližších pět eurocentů při platbě v hotovosti by bylo nutné v celé eurozóně, aby bylo zajištěno stejné uplatňování jednoho pravidla v celé oblasti²⁷. Mince by musely být aktivně staženy z oběhu.

Výhodami této možnosti by byly:

- okamžité úspory nákladů: žádné další výrobní náklady nebo náklady na vydávání a žádné záporné ražebné,
- žádné další manipulační náklady na jednocentové a dvoucentové euromince,
- rychlá reakce na preference občanů.

Nevýhodou by byly jednorázové náklady na stažení. K získání odhadu by byla nezbytná další analýza²⁸.

2.8.2 Výhody a nevýhody postupného vyřazování mincí z oběhu bez okamžitého odebrání statusu zákonného platidla

V rámci této možnosti by bylo vydávání rovněž zastaveno, ale status zákonného platidla by byl zrušen až později. Zastavení výroby a vydávání těchto mincí by mělo podobný účinek

---

²⁵ Viz ustanovení čl. 128 odst. 2 SFEU.

²⁶ Viz 2. bod odůvodnění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 651/2012 ze dne 4. července 2012 o vydávání euromincí. Nařízení vychází z článku 133 SFEU.

²⁷ Ve svém stanovisku k návrhu belgického zákona o dobrovolném zaokrouhlování plateb v eurech upozornila ECB (CON/2014/6, bod 2.4) na to, že „s ohledem na zachování jednoty a integrity oblasti jednotné měny ECB proto doporučuje, aby jakákoli pravidla pro zaokrouhlování byla zavedena harmonizovaným způsobem na úrovni Unie, nikoli na vnitrostátní úrovni“. Stejně doporučení ECB zopakovala ve svém stanovisku CON/2018/41 ze dne 4. září 2018.

²⁸ Tyto náklady lze odhadnout jen obtížně, protože budou záviset na postoji občanů v každém členském státě a jejich ochotě stažené euromince příslušných nominálních hodnot skutečně vrátit. Předchozí zkušenosti z přechodu na euro naznačují, že by tyto náklady byly omezené, zejména pokud jde o mince s velmi nízkou nominální hodnotou, jejichž stávající vysoká míra úbytku již svědčí o nedostatečném zájmu o hodnotu, kterou tyto mince představují.

jako první scénář. Zůstaly by však v oběhu a mizely by postupně, protože i nadále by se velké množství mincí ztrácelo a nové by se nevydávaly. Status mincí jako zákonného platidla pro platby by mohl být odebrán až poté, co by se jejich oběh stal čistě zbytkovým, případně s právem na vrácení u centrálních bank i po ukončení tohoto statusu. Jakmile by mince přestaly být vydávány, muselo by být toto opatření stejně jako v prvním scénáři doprovázeno povinným zaokrouhlováním.

Výhodami této možnosti by byly:

- žádné náklady na stažení,
- euromince v hodnotě jednoho a dvou centů by se mohly při platbách používat déle.

V porovnání s první možností by nevýhodami byly:

- méně ekonomických přínosů vzhledem k pokračujícím manipulačním nákladům na jednocentové a dvoucentové euromince v oběhu, dokud by se jejich počet nezmenšil,
- maloobchodníci by museli i nadále zajišťovat zpracování jednocentových a dvoucentových euromincí, i když díky zaokrouhlování v mnohem menší míře,
- pomalejší reakce na přání většiny lidí v dotčených členských státech.

ODDÍL 3 OCHRANA EUROMINCÍ PŘED PADĚLÁNÍM: ZLEPŠENÍ BEZPEČNOSTNÍCH PRVKŮ EUROMINCÍ, ABY MINCE ZŮSTALY DŮVĚRYHODNÝM PLATEBNÍM PROSTŘEDKEM

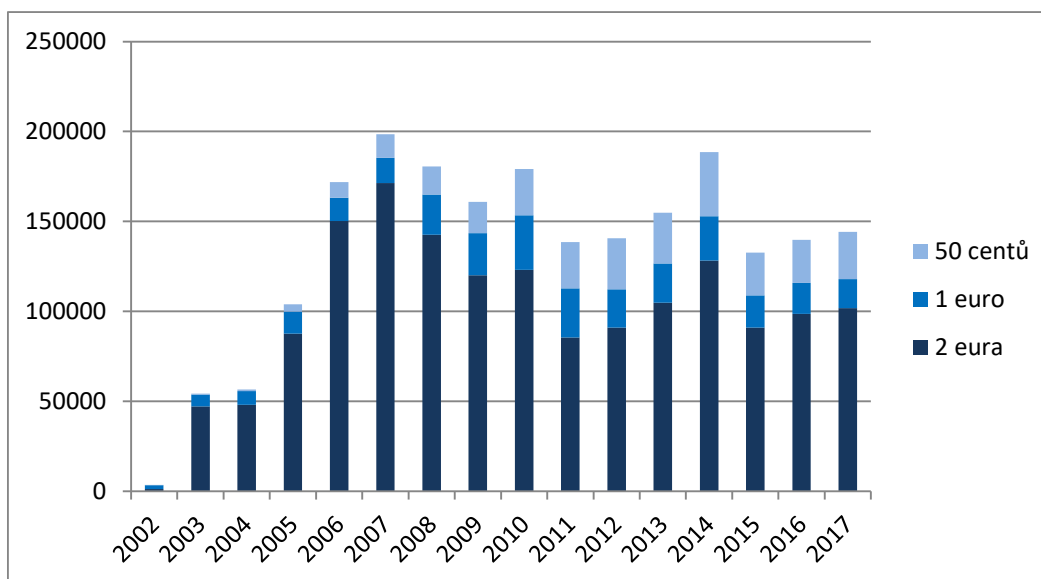
EU zavedla právní rámec a podporuje spolupráci s členskými státy a vnitrostátními orgány, aby zajistila důvěryhodnost euromincí a eurobankovek, jakož i bezpečný a účinný oběh hotovosti. Byla zavedena pravidla (včetně trestněprávních ustanovení) pro ochranu euromincí před paděláním a pro ověřování jejich pravosti. Ta jsou doplněna právními ustanoveními o reprodukci a o medailích a žetonech, aby bylo zajištěno, že v hotovostním oběhu se používají pouze pravé mince vhodné pro oběh²⁹.

Počet padělaných euromincí (50 eurocentů, jedno euro, dvě eura) odhalených v oběhu a nahlášených je poměrně stabilní, přičemž roční průměr činí zhruba 150 000 padělků (v nominální hodnotě přibližně 240,000 EUR).

---

²⁹ Viz přehled příslušných právních aktů EU na adrese: https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/euro/euro-coins-and-notes/euro-coins/legislation-euro-coins_en

Počet odhalených padělaných euromincí podle nominální hodnoty
(Zdroj: Evropské technické a vědecké středisko)

Současně se celkový objem mincí v oběhu nadále zvyšuje, a to ze 40 miliard v roce 2002 na 125 miliard na konci roku 2017. V důsledku toho se poměr odhalených padělků v průběhu času značně snížil, a to z jednoho padělku na každých 70 000 pravých mincí v roce 2007 na jeden padělek na každých 120 000 pravých mincí v roce 2017 (opět jen při zohlednění padesáticentových, jednoeurových a dvoueurových mincí).

Občané věnují malou pozornost vzhledu a bezpečnostním prvkům mincí. Velký podíl mincí je uchováván v peněženkách a pokladnách jako drobné a nikdy není podroben odbornému ověření pravosti.

Technické specifikace a prvky všech nominálních hodnot euromincí pocházejí z poloviny 90. let, zatímco jak technologie výroby, tak „kvalita“ některých padělků, které byly odhaleny, se dále rozvíjejí.

Padělky s nízkou vizuální kvalitou, ale s dobrými elektromagnetickými vlastnostmi mohou vstoupit na trh prostřednictvím prodejních automatů a automatů na prodej jízdenek. Některé stroje nemusí okamžitě rozpoznat sofistikované padělky a počet padělků v oběhu bude pravděpodobně vyšší než počet těch odhalených.

Eurozóna musí pokračovat ve svém úsilí o ochranu euromincí před paděláním, aby byla zajištěna jejich bezpečnost a důvěryhodnost. Dosud nezvážila vylepšení euromincí pomocí nových bezpečnostních prvků. Evropská centrální banka začala vydávat novou řadu bankovek s pokročilými bezpečnostními prvky. Možná je na čase začít uvažovat i o zdokonalení našich euromincí.

ODDÍL 4   ZÁVĚRY

Tato zpráva popisuje používání euromincí v hodnotě jednoho a dvou centů. Poskytuje členským státům základ pro prozkoumání nejvhodnějšího dalšího postupu u těchto dvou nominálních hodnot na úrovni eurozóny.

Pokud jde o priority v oblasti ochrany a bezpečnosti, Komise bude nadále spolupracovat s členskými státy na dalším zlepšování rozpoznávání padělků; v rámci programu Pericles³⁰ a jeho nástupce v nadcházejícím víceletém finančním rámci³¹ bude i nadále finančně podporovat příslušné orgány členských států při provádění výzkumu a vývoje v oblasti bezpečnosti mincí; bude zkoumat, které nové vhodné bezpečnostní prvky by mohly být vyvinuty pro euromince s vysokou nominální hodnotou (euromince v hodnotě jednoho a dvou eur); bude pokračovat v diskusích v příslušných fórech o tom, jak by mohly být vydávány mince s novými bezpečnostními prvky a postupně staženy mince první generace, aniž by se narušil hladký oběh ostatních euromincí a dobře zavedený hotovostní oběh.

---

³⁰ Nařízení (EU) č. 331/2014 o programu Pericles 2020, Úř. věst. L 103, 5.4.2014, s. 1.

³¹ COM(2018) 369 final a COM(2018) 371 final.